14.08.2026

AKLIN İZİNİ SÜREN BİR PEYGAMBER: HZ. İBRAHİM (A.S.)

اِذْ قَالَ لَهٗ رَبُّهٗٓ اَسْلِمْۙ قَالَ اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِيْنَ

Muhterem Müslümanlar!

Yüce Rabbimiz, insanı mahlûkatın en şereflisi olarak yaratmış ve ona hakkı batıldan, doğruyu yanlıştan ayırabilsin diye büyük bir nimet olan aklı bahşetmiştir.

Kur'an-ı Kerim bizi sürekli tefekkür etmeye, çevremize basiretle bakmaya ve aklımızı kullanmaya davet eder. Aklın, tefekkürün ve hakkı arayışın tarihteki en güzel, en berrak timsali ise Hz. İbrahim (a.s.)'dır. Hakikati arayan bir yürek, aklını kullanan bir zihin Hz. İbrahim, toplumunun cehalet ve batıl inançlar içinde sürüklendiği bir dönemde dünyaya geldi. İnsanların kendi elleriyle yaptıkları putlara taptığı, gök cisimlerine ilahlık atfettiği bir çağda o aklını, vicdanını ve tefekkürünü rehber edindi. Rabbimiz, onun bu arayışını Kur'an-ı Kerim'de bizlere şöyle haber verir: **"Gecenin karanlığı onu kaplayınca bir yıldız gördü, Rabbim budur, dedi. Yıldız batınca, batanları sevmem dedi. Ay'ı doğarken görünce, Rabbim budur, dedi. O da batınca, Rabbim bana doğru yolu göstermezse elbette yolunu şaşırmış kimselerden olurum, dedi. Güneşi doğarken görünce de, Rabbim budur, zira bu daha büyük, dedi. O da batınca, dedi ki: "Ey kavmim! Ben, sizin (Allah'a) ortak koştuğunuz şeylerden uzağım. Ben, O'nun birliğine inanarak yüzümü, gökleri ve yeri yoktan yaratana çevirdim ve ben müşriklerden değilim."** **(En'âm, 6/76-79)**

Aziz Mü'minler!

Hz. İbrahim gözlemledi, sorguladı ve akıl yürüttü. Değişen, batan, yok olan hiçbir şeyin mutlak yaratıcı olamayacağını idrak etti. Aklının izini sürerek mülkün sahibine, yüce yaradana ulaştı. Hz. İbrahim'in aklını kullanması, onu sadece kuru bir bilgiye değil, derin bir teslimiyete ve imana götürdü. O, aklıyla hakikati bulduktan sonra kalbiyle Rabbine bağlandı. Kur'an-ı Kerim onu "Hanîf" yani her türlü batıldan uzaklaşıp yalnızca tek olan Allah'a yönelen ve "Halilullah" yani Allah'ın dostu olarak nitelendirir. O, putları kırarken de, ateşe atılırken de, evladını imtihan ederken de aklın getirdiği o büyük iman emniyeti içindeydi. Çevresindeki herkes körü körüne atalarının yolunu izlerken o taklidi değil, tahkiki yani sorgulayan ve idrak eden bir imanı seçti.

Kıymetli Kardeşlerim!

Hz. İbrahim'in kıssası, bizlere dinimizi, körü körüne taklidi değil bilerek, anlayarak ve hissederek inanmayı emreder. Çağın putlarına karşı uyanık olmayı, dün taştan ve ahşaptan yapılan putlar, bugün nefsin arzuları, dünyalık hırslar veya cehalet olarak karşımıza çıkmaktadır. Aklını Hz. İbrahim gibi kullanan bir Mü'mine, hiçbir batılın peşinden sürüklenmemeyi, aklın son durağı, Rabbimize teslim olmayı, ilim ve tefekkür arttıkça imanın ve kul olma bilincinin de artması gerektiğini öğretir. Hutbemi Rabbimizin Hz. İbrahim hakkındaki şu müjdesiyle bitiriyorum: **"Çünkü Rabbi ona, "Bana teslim ol" buyurmuş; o da, "Âlemlerin rabbine teslim oldum" demişti."** **(Bakara, 2/131)**

Hazırlayan: Fatih KIRDALI
Kur'an Kursu Öğreticisi

GÜMÜLCİNE S. MÜFTÜLÜĞÜ